

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 422
van **EMMILY TALPE**
datum: 5 mei 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Stimuleren van ondernemingszin en ondernemerschap bij jongeren - Initiatieven

Bij de gedachtewisseling over het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) aangaande een efficiënt industrieel kmo-beleid, haalde minister Muyters aan dat de aanbevelingen uitgebracht door de SERV niet conflicteren met de beleidsnota.

De vierde aanbeveling betreft het bevorderen van de ondernemerscultuur en de competentieontwikkeling op de werkvloer. De SERV vraagt aandacht voor levenslang leren en heropleiding. Zowel ondernemingszin als werknemerschap moet worden bevorderd.

Werknemerschap kan bevorderd worden door opleidingen binnen de bedrijven. Werknemers wordt hierbij het besef gegeven dat innovatie ook kan ontstaan op de werkvloer, en zo kan bijdragen tot de groei van de onderneming.

Volgens minister Muyters zou de vierde aanbeveling van de SERV reeds aanwezig zijn in enkele lopende trajecten. Hij bevestigde achter de filosofie te staan. Daarbij hoeft niet iedereen ondernemer te worden, maar in elke job moet men wel enige ondernemerszin kunnen tonen.

Een goed initiatief is wat de Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) doen met de mini-ondernemingen. Zij organiseren het project mini-ondernemingen in een groot aantal scholen van Vlaanderen. Het is een unieke kans voor jongeren om een aantal persoonlijke en sociale bedrijfsvaardigheden te ontdekken en in te oefenen: verkopen op de openbare markten, onderhandelen met leveranciers en opstellen van een ondernemingsplan.

Vlajo is een publiek-private samenwerking (pps) sinds 2009, die door Vlaanderen voor 60 % ondersteund wordt. Vlajo legt de klemtoon op het feit dat ons onderwijs te kennisgericht zou zijn. Daarom zijn zij vragende partij om meer in te zetten op het aanleren van bepaalde attitudes zoals samenwerken, meerwaarde creëren en ondernemingszin bevorderen. Dit bij zowel schoolgaande jongeren als jonge werknemers.

Vanuit de Europese Commissie werd nog gepolst bij Vlajo en haar Europese zusterinitiatieven wat er nodig zou zijn om 50 % van de laatstejaarsstudenten te laten deelnemen aan deze mini-ondernemingen. Nu is dit gemiddeld 12,5 % in Vlaanderen. Hoewel veel scholen in het project stappen, is er nog een grote discrepantie tussen de

richtingen. Zo zijn vooral aso-richtingen ondervertegenwoordigd, aangezien daar vaak enkel economische richtingen bereikt worden.

Bij Vlajo zijn ze, met de vraag van de Europese Commissie in het achterhoofd, alvast ambitieus. Een voorstel van Vlajo om ter zake te remediëren bestaat erin de leerlingen van aso-richtingen drie weken stage te laten doen in een mini-onderneming. Dit past ook volledig binnen de visie leren en werken en komt tegemoet aan de aanbeveling van de SERV.

Aangezien Minister Muyters stelde om samen met minister van Onderwijs Hilde Crevits te zullen onderzoeken hoe het best ondernemingszin en ondernemerschap aan te moedigen, stel ik graag volgende vragen aan beide ministers.

1. a) Werd er reeds overleg gepleegd tussen de ministers hoe het best ondernemingszin en ondernemerschap aan te moedigen bij jongeren?
b) Zijn er al concrete bevindingen?
c) Zijn er al concrete afspraken gemaakt?
d) Is er een timing vooropgesteld?
e) Nemen de ministers initiatieven om scholen beter te informeren over de mini-ondernemingen?
f) Welke stappen worden gezet om de projecten aan te moedigen?
2. a) Graag een overzicht van de richtingen die het meest bereikt werden door mini-ondernemingsprojecten, dit van de afgelopen 10 jaar.
b) Zullen er initiatieven worden genomen om meer opleidingen en meer jongeren te bereiken, bv. ook de niet-economische aso-richtingen, om mini-ondernemingen te integreren in het leerplan?
3. a) Is er voor de mini-ondernemingen ook een plaats weggelegd in het aangepaste kader rond duaal leren en werken?
b) Wordt overwogen om dit in te kantelen in een stage voor aso-studenten?
4. a) Welke specifieke acties worden op poten gezet om ondernemingszin en ondernemerschap van jongeren op de werkvloer binnen bedrijven te stimuleren?
b) Is er ook op de werkvloer een rol weggelegd voor Vlajo?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (422), Philippe Muyters (589).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 422 van 5 mei 2015

van **EMMILY TALPE**

1. Momenteel zijn er contacten tussen de kabinetten van minister Crevits en minister Muyters. Er wordt ingezet op het continueren van de samenwerking tussen de betrokken overheidsentiteiten en ministers. Afgelopen najaar werd een VisiOO-dag georganiseerd die mede input levert voor een nieuw actieplan Ondernemend Onderwijs. De deelnemers aan deze VisiOO-dag waren zowel aanbieders van initiatieven rond Ondernemend Onderwijs, als de afnemers (vertegenwoordigers vanuit alle onderwijsniveaus), vertegenwoordigers uit het jeugdwerk en leden van de werkgroep Ondernemend Onderwijs (als moderatoren). De VisiOO-dag had de bedoeling om de deelnemers de ruimte te bieden om feedback te formuleren op het lopende Actieplan Ondernemend Onderwijs en vanuit deze feedback ook insteken te geven voor het nieuwe actieplan, dit zowel op strategisch als operationeel niveau.

Een voorstel voor het geactualiseerd actieplan wordt uitgewerkt tegen het zomerreces. Dit zal als basis dienen voor het verdere overleg tussen de betrokken Vlaamse ministers bevoegd voor Onderwijs, Werk, Economie, Sociale Economie en Landbouw en Visserij waarna we dit actieplan in het najaar aan de Vlaamse Regering zullen meedelen.

Een van de punten waarin in het actieplan dieper op ingegaan wordt, betreft de wijze van communiceren over de initiatieven zoals de mini-onderneming en de verdere afstemming van het aanbod van de dienstverleners rond ondernemend onderwijs onderling en met de pedagogische koepels.

2.
 - a) Vlajo wordt gevraagd jaarlijks te rapporteren over hun werking. Dit houdt onder andere in dat zij het bereik van hun productenportfolio per product moeten meegeven. Zij worden echter niet gevraagd om bij elk product een opsplitsing te maken per richting. Er kan dus geen overzicht gegeven worden over de richtingen die het meest worden bereikt door deze projecten. Wel weten we dat het voornamelijk de (handels)economische richtingen zijn die gebruik maken van het product 'mini-onderneming'.
 - b) We verwachten dat de initiatieven van Vlajo een breed bereik hebben en zich niet beperken tot economische richtingen. Momenteel heeft Vlajo met de mini-onderneming een bereik van om en bij de 10%, zoals aangehaald door de vraagsteller inderdaad voornamelijk in economische richtingen. Om te kijken hoe we dit bereik kunnen uitbreiden neemt de Vlaamse overheid via Vlajo deel aan een internationaal onderzoeksproject van ICEE. In dit project wordt onderzocht wat er nodig is op het vlak financiële middelen en omkadering van het onderwijspersoneel om een bereik van 50% in ondernemend onderwijs structureel haalbaar te maken.
3.
 - a) Onderwijsinstellingen kiezen zelf welke methodieken zij hanteren. Aansluitend bij mini-ondernemingen kunnen bedrijfsbezoeken en andere betrokkenheid met ondernemingen georganiseerd worden, maar krijgen geen plaats in het kader van duaal leren. De conceptnota 'Duaal Leren. Een volwaardig kwalificerende leerweg' werd op 23 januari 2015 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De nota stelt een hervorming van het stelsel van leren en werken voor. De contouren hiervan worden momenteel verder verfijnd. Duaal leren richt zich in eerste plaats op

participatie in een reële arbeidsmarktcontext. De mini-ondernemingen lenen zich hier minder goed toe gezien het om gesimuleerde werkomgevingen gaat.

- b) De rijkdom van een stage ligt net in het contact met een reële werksituatie, wat niet gegarandeerd is via een mini-onderneming. Bovendien kan een instelling voor secundair onderwijs niet fungeren als stagegever voor leerlingen van een andere instelling voor secundair onderwijs. Een leerling kan ook geen stage doen in de eigen school. Er worden dan ook geen initiatieven genomen om de mini-ondernemingen in te kantelen in een stage.
4. a) Jongeren die al aan het werk zijn, kunnen net als andere geïnteresseerden gebruik maken van het ruime aanbod aan ondernemerschapstrajecten aangeboden door SYNTRA of via het Agentschap Ondernemen (cfr. Go4business) met als doel een eigen zaak te starten of specifieke vakkennis op te doen. Daarnaast is loopbaanbegeleiding een zeer belangrijk arbeidsmarktinstrument. Het biedt werknemers de kans om na te denken over hun loopbaan, wat ze kennen en kunnen en vooral wat ze willen doen. Door hierover na te denken, durven mensen de stap te zetten naar een nieuwe loopbaanwending, ook zelfstandige worden is dan één van de opties.
- b) Er worden binnen de werking van Vlajo geen specifieke acties of initiatieven op de werkvloer binnen bedrijven voorzien. De meerwaarde van Vlajo bestaat er net in om vanuit de bedrijfsrealiteit specifieke werkvormen aan te bieden die in het onderwijs kunnen gebruikt worden.